

[Bækgaard.]

brug, hvis ejere bagefter skal spørge både i øst og i vest, for ikke at sige hos jordlovsudvalget, såfremt de ønsker udvidelse eller indskrænkning?

Nej, lad os holde op med denne lovgivning og derimod, som jeg har sagt tidligere, gradvis ophæve forbuddet mod nedlæggelse af landbrugsejendomme, således at der mand og mand imellem frit kan disponeres med hensyn til udvidelse og nedlæggelse. I det mindste bør det være således, at den stedlige kommunalbestyrelse alene kan give disse tilladelser.

Ved første behandling af et lignende lovforslag sidste år sagde den højtærede minister godt nok noget om, at vi skulle have en lovgivning, som kunne være tilløkkende for landbruget, og jeg ved jo meget godt, at folk helst kun vil være på landet uden for arbejdstiden; men jeg kender mange, som har fortrudt, at de har modtaget statslån på bekostning af deres dispositionsfrihed.

I den skriftlige fremsættelse siger den højtærede minister, at det er vanskeligt at sige, hvor mange — eller hvor få — der vil benytte sig af denne lov næste år. Jeg vil gerne spørge, hvor mange der har benyttet sig af den i år.

Ja, jeg kunne jo ligesom de foregående ærede ordførere godt komme med nogle betragtninger over brugsstørrelser, ejerforhold, forrentning m. m.; men jeg har forstået, at der om ikke lang tid vil foreligge lovforslag desangående, så jeg skal slutte med at sige, at det foreliggende lovforslag ikke burde have været fremsat. Det er nemlig ikke alene et spørgsmål om penge, men tillige et spørgsmål om, at man muligvis herved gør det danske landbrug en bjørnetjeneste. Jeg håber, at den højtærede minister nu har forstået vor stilling.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg vil begynde med at sige til den sidste ærede taler, at jeg fuldt ud har forstået hans stilling i denne sag.

Til det ærede medlem hr. Teichert vil jeg sige, at der er et udvalg, der har drøftet, hvor stor en del af disse udgifter der burde være forbundet med vejanlæg m. v. ved oprettelse af kolonihaver.

Det ærede medlem hr. Niels Eriksen talte

om støtte til sammenlægninger og omlægninger. Må jeg om det sidste sige, at jeg har forstået, at det ærede medlem fandt, at det var et meget positivt bidrag, det, han kaldte omdannelse af husmandsbrug til gartnerier. Jeg vil gerne sige herom, at selv om det er en rigtig tanke og måske en stor tanke, så er det ikke en tanke, der faktisk kan resultere i, at vi omdanner husmandsbrug til gartnerier; det tror jeg gartnerne meget gerne vil have sig frabedt. Det er der sikkert ikke nogen som helst praktisk mulighed for.

Det ærede medlem hr. Niels Ravn var ude med en stærk kritik af statsens jordlovsudvalgs arbejde. Jeg tror, det er en kritik, der egner sig udmærket til nærmere gennemgang i det udvalg, der ned sættes; men jeg tror absolut ikke, den kan holde i den form, hvori den er fremsat her. Jeg har i så mange år været medlem af jordlovsudvalget og kender administrationen dér, og jeg ved, at denne tale om, at man ødelægger almindelige bøndergårde eller lemlæster dem, og hvad mere der kan siges, den er så kolossalt overdrevet. Jeg tør ikke sige, at det ikke sker, men jeg tør i hvert fald sige, at også udstykningen til tillægsjord giver bedre brug; begge parter, både den, der får jorden, og den, der afgiver jorden, får bedre brug — det gælder i hvert fald i mange tilfælde. Jeg vil imidlertid gerne over for den kritik, det ærede medlem har rejst, gå ind i en saglig undersøgelse i udvalget, men jeg tror som sagt ikke, det ærede medlems kritik kan holde, i hvert fald slet ikke i den form, hvori den er fremsat. Det ærede medlem ved i øvrigt nok, at de 5.000 ha, han taler om, i hvert fald ikke alt sammen er let tilgængelig landbrugsjord. Det ærede medlem taler om, at det har han forhåndskendskab til, men dette kan vi få klaret i udvalget: hvad det er for jord, hvor den ligger, og hvad hensigten med den er.

Hvad angår spørgsmålet om mere frihed med hensyn til hovedparcellens mindstestørrelse, vil jeg gerne sige, at det vil der være endnu mere brug for efter det forslag, det ærede medlems partifæller fremkom med i landbokommissionen. Jeg er for øvrigt delvis enig med det ærede medlem i, at det ikke kan hjælpe at forlange fuld frihed. Hvad angår tempoet for nedlæggelse, er der i hvert fald i dag frivillighed; det er